

PATVIRTINTA
Raseinių Viktoro Petkaus
progimnazijos direktoriaus
2025 m. balandžio d.
įsakymu Nr. V-24E

RASEINIŲ VIKTORO PETKAUS PROGIMNAZIJOS ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI IR MOKYTOJUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Raseinių Viktoro Petkaus progimnazijos (toliau – Progimnazijos) švietimo ir mokymo(si) teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato švietimo pagalbos mokiniams teikimo tikslą, uždavinius, principus, formas, gavėjus, teikėjus ir pagalbos organizavimą.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, patvirtintu 2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281 ir jo pakeitimais, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, patvirtintu 2007 m. birželio 28 d. Nr. X-1238 ir jo pakeitimais, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikams ir mokiniams tvarkos aprašu ir jo pakeitimais, Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. V-898, Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo asmenims tvarkos aprašu ir jo pakeitimais, Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-547 ir jo pakeitimais, Mokyklos vaiko gerovės komisijos funkcijų, sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. liepos 19 d. Nr. V-818, Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. Nr. V-1795 ir jo pakeitimais, Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo, ugdymo pritaikymo ir (ar) reikalingos švietimo pagalbos skyrimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-928, Profesinio orientavimo teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. rugpjūčio 24 d. nutarimu Nr. 847, Rekomendacijomis dėl karjeros specialistų funkcijų ir profesinio orientavimo paslaugų teikimo švietimo įstaigose, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1334, kt. įstatymais bei Vyriausybės nutarimais ir švietimo pagalbos mokiniui specialistų pareigybių aprašymais.

3. **Švietimo ir mokymo(si) pagalba mokiniui** (toliau – pagalba mokiniui) – tai Progimnazijos darbuotojų (klasės vadovų, mokytojų, švietimo pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto ir Progimnazijos vadovų) kompleksinė veikla, susijusi su mokinių ugdymo(si), socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžianti užtikrinti ugdymo(-si) veiksmingumą.

II SKYRIUS

PAGALBOS TEIKIMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

4. Švietimo pagalbos tikslai:

4.1. padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymą Progimnazijoje, sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui Progimnazijoje.;

4.2. sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui Progimnazijoje.

5. Švietimo pagalbos uždaviniai:

5.1. užtikrinti mokinių saugumą Progimnazijoje;

5.2. šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti Progimnazijos ar vengia tai daryti;

5.3. užtikrinti vaikų mokymąsi pagal privalomojo ugdymo programas iki 16 metų;

5.4. kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) padėti mokiniams pasirinkti ugdymo(-si) programą bei pasirengimo profesijai įstaigą pagal jų galias;

5.5. sudaryti sąlygas gabiųjų mokinių ugdymui(-si);

5.6. padėti mokiniams adaptuotis Progimnazijoje ar naujoje ugdymo pakopoje;

5.7. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą.

6. Švietimo pagalbos teikimo principai:

6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

6.2. visuotinumai – pagalba teikiama visiems Progimnazijos mokiniams, kuriems jos reikia;

6.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;

6.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;

6.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;

6.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

III SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

7. Švietimo pagalbos gavėjai – Progimnazijos mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai).

8. Švietimo pagalbos teikėjai – klasių vadovai, mokytojai, psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas, sveikatos priežiūros specialistas, Progimnazijos vadovai.

9. Švietimo pagalbos formos:

9.1. individualus darbas su mokiniu:

9.1.1. turinčiu specialiųjų ugdymosi poreikių;

9.1.2. mokomu namie;

9.1.3. besimokančiu pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (jei kyla mokymosi sunkumų);

9.1.4. besimokančiu pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (itin sėkmingai mokosi);

9.1.5. iškilus individualioms problemoms;

9.2. darbas su klase ar grupe:

9.2.1. ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas;

9.2.2. konsultacijos;

- 9.2.3. darbas su gabiais mokiniais;
- 9.2.4. psichologiniai ar sociologiniai tyrimai;
- 9.2.5. specialiojo pedagogo ir/ar logopedo grupiniai užsiėmimai;
- 9.2.6. profesinis bei karjeros planavimo informavimas;
- 9.2.7. sveikatinimo veiklos vykdymas;
- 9.3. darbas su mokinio šeima ar jo atstovais pagal įstatymą:
  - 9.3.1. pagalba sprendžiant problemas, trukdančias mokinio ugdymo(-si) procesui;
  - 9.3.2. pagalba pasirenkant būsimą profesiją,
  - 9.3.3. tėvų (globėjų, rūpintojų) ir Progimnazijos bendradarbiavimo stiprinimas.
- 9.4. darbas su Progimnazijos bendruomene:
  - 9.4.1. saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas;
  - 9.4.2. savivaldos aktyvinimas;
- 9.5. darbas su socialiniais partneriais (policija, švietimo pagalbos institucijomis ir kt.) siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.

10. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:

- 10.1. konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, naujai elgtis, geriau pažinti save ar pasirinkti profesiją);
- 10.2. ugdymo diferencijavimas mokiniui ar mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių tiek mokymosi problemų turinčių mokinių ugdymui;
- 10.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, sveikos gyvensenos įgūdžiai;
- 10.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;
- 10.5. nusikalstamumo, Progimnazijos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;
- 10.6. pagalbos komandos telkimas Progimnazijoje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

IV SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

- 11. **Klasių vadovai ir mokytojai** teikia pagalbą savo klasės mokiniams:
  - 11.1. rūpinasi jų asmenybės ugdymu(-si) bei branda;
  - 11.2. siekia pažinti auklėtinių, mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;
  - 11.3. domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;
  - 11.4. suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;
  - 11.5. bendradarbiauja su švietimo pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais;
  - 11.6. informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie išskylančias problemas;
  - 11.7. padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas;
  - 11.8. stebi, analizuoja tėvų (globėjų, rūpintojų) bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(si).
- 12. **Švietimo pagalbos mokiniui specialistai** (psichologas, specialusis pedagogas, logopedas, socialinis pedagogas) teikia psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą:

12.1. **psichologinė pagalba** – teikiama, kai mokinys į psichologą kreipiasi savarankiškai, prašo mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), mokytojai (gavę tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą), rekomenduoja Švietimo pagalbos tarnyba ar kt. institucija (jeigu tėvai (globėjai, rūpintojai) nesirūpina vaiku). Teikiant psichologinę pagalbą vykdoma:

12.1.1. mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais, juos konsultuojant;

12.1.2. gabių mokinių įvertinimas;

12.1.3. mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) konsultavimas karjeros ugdymo klausimais;

12.2. **socialinė pedagoginė pagalba**, padedant mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinti jo saugumą Progimnazijoje – teikiama mokiniui, tėvams (globėjams, rūpintojams) ar teisėtiems vaiko atstovams, mokytojams ir kitiems Progimnazijoje dirbantiems specialistams:

12.2.1. problemų, susijusių su įvairiais mokiniams kylančiais sunkumais (pagrindinių vaikų reikmių tenkinimo, saugumo užtikrinimo) vertinimas ir sprendimas;

12.2.2. darbas su mokiniams, priklausomais nuo alkoholio, narkotinių medžiagų, el. cigarečių, patiriančiais seksualinį ar fizinį išnaudojimą;

12.2.3. pagalba tėvams (globėjams, rūpintojams) ar teisėtiems mokinio atstovams ugdant savo vaiką (suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų (globėjų, rūpintojų) teises ir pareigas);

12.2.4. bendradarbiavimas su klasių vadovais, kitais pedagogais, specialistais, Progimnazijos administracija sprendžiant mokinių socialines-pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų;

12.2.5. bendradarbiavimas su klasių vadovais rūpinantis mokinių socialinių įgūdžių ugdymu;

12.3. **specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba** – teikiama, kai ją skiria Progimnazijos vaiko gerovės komisija ar kitos švietimo pagalbos institucijos, tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu;

12.3.1. specialiosios pedagoginės pagalbos mokiniams teikėjai – specialusis pedagogas ir logopedas.

12.3.2. specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba vykdoma, kai Progimnazijos vaiko gerovės komisijos paskirtos specialiosios pagalbos gavėjų sąrašą, komisijos pirmininko suderintą su švietimo pagalbos institucija, patvirtina Progimnazijos direktorius.

13. **Socialinis pedagogas** koordinuoja socialinę pedagoginę pagalbą Progimnazijoje ir pats ją teikia, kai neužtenka klasės vadovo ar mokytojo kompetencijos.

14. **Sveikatos priežiūros specialistas** – dirba bendradarbiaudamas su Progimnazijos bendruomene, kitais sveikatos priežiūros, psichologinės bei socialinės pedagoginės pagalbos ir kitų suinteresuotų tarnybų specialistais:

14.1. teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) bei kaupia metodinę ir informacinę medžiagą mokinių sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;

14.2. teikia informaciją sveikatos išsaugojimo bei stiprinimo klausimais ir organizuoja šios informacijos sklaidą (Progimnazijos stenduose, renginiuose, viktorinose ir pan.) visai Progimnazijos bendruomenei;

14.3. inicijuoja ir dalyvauja Progimnazijos sveikatinimo projektų (programų) rengime bei juos įgyvendinant;

14.4. teikia pagalbą mokiniams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius;

14.5. dalyvauja organizuojant mokinių maitinimo priežiūrą, skatinant sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą;

14.6. dalyvauja Progimnazijos darbo grupėse, sprendžiančiose mokinių psichologines, adaptacijos ir socialines problemas.

15. Progimnazijos vaiko gerovės komisija:

15.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą mokiniams, mokytojams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą;

15.2. organizuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

16. Ugdymo karjerai koordinatorius:

16.1. teikia sistemingas, kokybiškas ir inovatyvias ugdymo karjerai konsultacijas mokiniams;

16.2. organizuoja integruotas dalyko ir ugdymo karjerai pamokas, klasės valandėles, netradicinio ugdymo dienas bei kitus renginius;

16.3. konsultuoja ugdymo karjerai klausimais mokytojus, mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus).

17. Progimnazijos vadovai:

17.1. direktoriaus pavaduotojas ugdymui vykdo pasiekimų gerinimo stebėseną;

17.2. bendradarbiauja su dalykų mokytojais, klasių vadovais, švietimo pagalbos specialistais, mokinių tėvais (rūpintojais) ir priima sprendimus dėl ilgalaikių konsultacijų reikmės ir trukmės;

17.3. dalyvauja formuojant teigiamą Progimnazijos bendruomenės požiūrį į įtrauktį.

17.4. direktorius, atsižvelgdamas į pateiktas VGK išvadas, skiria švietimo pagalbą.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Progimnazijos vadovai, mokytojai, klasių vadovai, švietimo pagalbos mokiniui specialistai, tėvai (globėjai, rūpintojai) ir mokiniai turi teisę keisti, papildyti šį Aprašą.

19. Aprašo keitimai ir papildymai tvirtinami direktoriaus įsakymu.

20. Klasių vadovai supažindina mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) su svarbiausiomis Aprašo nuostatomis.
